

Ο
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΜΑΪΩΝ
ΜΑΙΕΥΤΙΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Θεσσαλονίκη 2-5 Ιουνίου 1994

ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΗ ΕΠΙΛΟΧΕΙΑ ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΧΕΙΑ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ
Μανιφάβα Ε.-Μωρογιάννης Φ.-Κρητικού Μ.-Καλαντσούδου Σ.-Ζηκόπουλος Κ.

Περιληψη:

1. Επιλόχεια Βραχύχρονη Μελαγχολία

Παρ' ότι δεν ανήκει, ούτε περιγράφεται ως ψυχική νόσος, όταν είναι έντονη ως προς την ένταση συμπτωμάτων της, μπορεί να διαφορογνώσκεται δύσκολα από τα πρώιμα στάδια των άλλων ψυχιατρικών κατά τη λοχεία. Αφορά περίπου τα 3/4 των γυναικών κατά τη διάρκεια των δύο πρεβολικών της λοχείας(1).

Χαρακτηρίζεται από εκσεσημασμένη συναισθηματική αστάθεια κατά τη διάρκεια της ημέρας με έντονη αίσχος, ευερεθιστότητα, ανησυχία, κλάματα, πτωχή ικανότητα για συγκέντρωση, έλλειψη διαύγειας, εξάντληση, σύγχυση, κεφαλαλγία και αυπνία (2).

Κορυφώνεται σε συχνότητα και ένταση κατά την 4η έως 6η μέρα της λοχείας (3). Αυτή η συναισθηματική αστάθεια χαρακτηρίζεται από λεχαίδες, καθ' όσον δεν παρατηρείται σε γυναίκες που έχουν υποστεί εγκυμοσύνη προτού την ερευνητών για τη διακρίβωση της αιτιολογίας της βραχύχρονης επιλόχειας μελαγχίας που πιθανώς είναι νευροενδοκρινική, εξηγείται από το γεγονός ότι μπορεί να ανευρεθούν ερευνητές διάξεδοι για τη διερευνηση της αιτιολογίας της επιλόχειας ψύχωσης, η οποία λαμβάνει χώρα επίσης κατά δύο πρώτες εβδομάδες μετά τον τοκετό (6). Επίσης υπάρχουν αντικρουόμενες ενδείξεις, εάν οι γυναίκες που αναπτύσσουν βραχύχρονη επιλόχεια μελαγχολία, αναπτύσσουν εν συνεχείᾳ επιλόχειο κατάθλιψη καθ' όσον και από διάφορες μελέτες έχει βρεθεί συσχέτιση και διάφοροι ερευνητές τη θεωρούν ως μιας μικρής καταθλιπτικής διαταραχής (9). Σχετίζεται με στοιχεία της προσωπικότητας των λεχαίδων και μάλιστα υψηλά επίπεδα νευρωτισμού (3). Αν και πιθανόν και ο νευρωτισμός και η βραχύχρονη επιλόχειας μελαγχία να σφείλονται στις αλλαγές του επιπέδου των κυκλοφορούντων οιστρογόνων και προγεστερόνης ή αλλαγή της ευαίσθησίας των υποδοχέων τους, είναι περισσότερο πιθανό, ότι κάποια στοιχεία προσωπικότητας των λεχαίδων και ειδικότερα μία ιδιαίτερη ευαλωτότητα ως προς κοινωνικές, συζυγικές ενδιαφορές πιέσεις. Επιπλέον έχει βρεθεί ότι σχετίζεται με την παρουσία άγχους και καταθλιπτικής συνθήσης κατά την εγκυμοσύνη, με έντονο φόβο κατά τη διάρκεια των αδινών, με φτωχή κοινωνική προσαρμογή και με ιστορικό προεμνορρυσιακού συνδρόμου. Δεν σχετίζεται με μαιευτικούς παράγοντες (καισαρική ή φυσιολογικός τοκετός) και με ιστορικό ψυχικής νόσου (10).

Συμπερασματικά, πρόκειται για ένα πρόσκαιρο, παροδικό και αναστρέψιμο σύνδρομο, που είναι διακριτική κλινική οντότητα και όχι μία μή ειδική απάντηση στο Stress του τοκετού, που κορυφώνεται την 4η ημέρα και δεν απαιτεί ειδική θεραπαία. Η μαιευτική και νοσηλευτική φροντίδα, υποστήριξη ενημέρωση της λεχαίδας και της οικογένειας, είναι συχνά καθησυχαστική και καταλυτική.

Επιλόχειος Κατάθλιψη

Πρόκειται για κατάθλιψη χωρίς ψυχωσικά συμπτώματα που εμφανίζεται αργότερα κατά τη λοχεία, από τη ψύχωση λοχείας. Η διαταραχή αρχίζει συνήθως κατά την 4η εβδομάδα, αλλά η επίδραση λειτουργικότητας και η πλήρης κλινική εκδήλωση επισυμβαίνει κατάπολον 40-50 μήνα. Τα χαρακτηριστικά είναι περίπου τα ίδια με τα συμπτώματα της νευρωσικής κατάθλιψης. Ακεφάλια, απάθεια, άγχος, αναστατωτισμός, κόπωση, μείωση ενεργητικότητας, αυπνία, αλάττωση της όρεξης και του βάρους, εκσεσημαστική ανησυχία, εφίδρωση, πόνοι, ζάλη, δυσκοιλιότητα, δύσπνοια, αποτελούν σταθερά συμπτώματα καθώς αισθήματα ενοχής και ιδέες αυτοκτονίας.

Αφορά το 9-13% των γυναικών-λεχαίδων και αιτιολογικά σχετίζεται με νευροενδοκρινικούς, ψυχολογικούς (11) (χαρακτηριστικά της προσωπικότητας) και κοινωνικούς παράγοντες, όπως η ψυχολογική κατάσταση κατά την εγκυμοσύνη, τα πιεστικά γεγονότα ζωής που βιώνει, η κοινωνική υποστήριξη που έχει διαθέτει καθώς και η ψυχολογική της σταθερότητα (12).

Η θεραπευτική αντιμετώπιση (βιολογική και ψυχολογική) είναι απαραίτητη καθ' όσον οι επιπτώσεις κατάθλιψης στη λεχαίδα, τη σχέση μητέρας - παιδιού και την εν γένει ζωή της οικογένειας είναι καταλυτικές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Yalom ID et al (1965): Postpartum blues Symptoms. Archivew of Gen Psychiatry, 18, 16-27.
2. Kennerly H, Gath D (1989): Maternity bluew -I. Brit J of Psychiatry, 155, 356-362.
3. Kendell RE et al (1981): Mood changes in the first three weeks after childdbirth. J of Affective Disorders 317 -326.
4. Isles S et al (1989): A Comparsion between Post - operative Women and Post natal Women. Brit . Psychiatry, 155, 363 - 366.
5. Kendel Re et al (1984): Day to day Mood changes after Childbirth. Further Data. Brit J of Psychiatry, 1620 - 625.
6. Stein G (1982): The Maternity blues In: Brockington IF, Kumar R (eds) Motherhood and metal Illne Academic Press, London.